

БАТЬКІВСЬКІ ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЇХ НЕВИКОНАННЯ

Питання належного виховання дітей, досягнення порозуміння між батьками і дітьми, відповідальності батьків за неналежне виконання батьківських обов'язків завжди є важливими й актуальними.

Відповідальність щодо виховання дітей покладена на обох батьків, незалежно від того проживають вони разом чи окремо, оскільки обов'язок здійснювати належне виховання та нагляд за малолітнім є рівним для обох з них.

Тому неналежне виховання малолітнього – це правопорушення батьків і, як наслідок, настання відповідальності.

Наводжу деякі положення відповідального батьківства з точки зору законодавства.

Законом України «Про охорону дитинства» визначено, що батьки або особи, які їх замінюють, зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці. Закон передбачає, що виховання в сім'ї є першоосновою розвитку особистості дитини.

Обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дитини (**стаття 150 Сімейного кодексу України**).

1. Батьки зобов'язані виховувати дитину в дусі поваги до прав та свобод інших людей, любові до своєї сім'ї та родини, свого народу, своєї Батьківщини.
2. Батьки зобов'язані піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток.
3. Батьки зобов'язані забезпечити здобуття дитиною повної загальної середньої освіти, готувати її до самостійного життя.
4. Батьки зобов'язані поважати дитину.
5. Передача дитини на виховання іншим особам не звільняє батьків від обов'язку батьківського піклування щодо неї.
6. Забороняються будь-які види експлуатації батьками своєї дитини.
7. Забороняються фізичні покарання дитини батьками, а також застосування ними інших видів покарань, які принижують людську гідність дитини.

За невиконання або неналежне виконання обов'язків щодо виховання дітей батьки можуть бути притягнені до різних видів юридичної відповідальності.

Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 – 212-21):

Стаття 180. Доведення неповнолітнього до стану сп'яніння батьками неповнолітнього, особами, які їх замінюють, або іншими особами – тягне за собою накладення штрафу від шести до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 184. Ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей – тягне за собою попередження або накладення штрафу від одного до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Вчинення неповнолітніми віком від 14 до 16 років правопорушення, відповідальність за яке передбачено цим Кодексом, – тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Вчинення неповнолітніми діянь, що містять ознаки злочину, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, якщо вони не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність, – тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, що їх замінюють, від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Кримінальний кодекс України.

Стаття 150. Експлуатація дитини, яка не досягла віку, з якого законодавством дозволяється працевлаштування, шляхом використання її праці – карається арештом на строк до шести місяців або обмеженням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Стаття 150–1. Використання батьками або особами, які їх замінюють, малолітньої дитини для заняття жебрацтвом (систематичного випрошування грошей, речей, інших матеріальних цінностей у сторонніх осіб) – карається обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк.

Стаття 164. Злісне ухилення від сплати встановлених рішенням суду коштів на утримання дітей (аліментів), а також злісне ухилення батьків від утримання неповнолітніх або непрацездатних дітей, що перебувають на їх утриманні, – карається громадськими роботами на строк від вісімдесяти до ста двадцяти годин або арештом на строк до трьох місяців, або обмеженням волі на строк до двох років.

Стаття 166. Злісне невиконання батьками, опікунами чи піклувальниками встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки, – карається обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Шановні батьки!

Треба пам'ятати, що виховання дітей – відповідальна справа. Розуміння між батьками, взаємоповага, підтримка, самореалізація, баланс сімейного та особистого життя, змістовне дозвілля, спільна участь у вихованні дітей, рівний розподіл домашньої роботи, як компоненти ідеї гендерної рівності, створюють сімейне середовище, сприятливе для розвитку дитини, дотримання її прав, формування гармонійної особистості.

Щаслива сім'я – найкращий життєвий приклад для наслідування!